

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

98/07. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2007. december 18.

A Bíróság C-341/05. sz. ügyben hozott ítélete

Laval un Partneri Ltd kontra Svenska Byggnadsarbetareförbundet és társai

**A BÍRÓSÁG AZ OLYAN KOLLEKTÍV FELLÉPÉS KÖZÖSSÉGI JOGGAL VALÓ
ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉRŐL HATÁROZ, AMELLYEL A SZAKSZERVEZET
MEGPRÓBÁLJA ARRÁ KÉNYSZERÍTENI A KÜLFÖLDI
SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÓT, HOGY TÁRGYALÁSBA BOCSÁTKOZZÉK A
MUNKABÉREKRŐL, VALAMINT CSATLAKOZZÉK A KOLLEKTÍV
SZERZŐDÉSHEZ**

Az ilyen, építési területek blokádjának alakját öltő kollektív fellépés a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását képezi, amely jelen esetben nem igazolható a munkavállalók védelmére irányuló, közérdeken alapuló célkitűzéssel.

A munkavállalók kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv¹ előírja, hogy a kiküldött munkavállalók számára biztosított foglalkoztatási feltételeket a fogadó tagállamban törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezés, illetve az építőiparban kollektív megállapodás vagy általánosan alkalmazandónak nyilvánított választottbíróági határozat állapítja meg.

A munkavállalók kiküldetésére vonatkozó svéd törvény meghatározza a 96/71 irányelvben felsorolt kérdésekkel kapcsolatos munka- és foglalkoztatási feltételeket, a minimális bérszintek kivételével. A törvény nem tesz említést a munkavállalók díjazásáról, amelynek meghatározása Svédországban hagyományosan a szociális partnerekre van bízva, arra kollektív tárgyalás útján kerül sor. A svéd jog biztosítja a szakszervezetek számára azt a jogot, hogy meghatározott feltételek mellett kollektív fellépést indítsanak abból a célból, hogy bármely munkáltatót akár bértárgyalások megkezdésére, akár pedig kollektív szerződéshez történő csatlakozásra kényszerítsenek.

2004 májusában a Laval un Partneri Ltd nevű lett társaság lett állampolgárságú munkavállalókat küldött ki Svédországba építési munkák elvégzésére. A munkákat az L&P Baltic Bygg AB nevű

¹ A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1997., L 18., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 431. oldal.).

leányvállalat vállalta el. A feladatok között szerepelt Vaxholm város oktatási intézményének felújítása és kibővítése.

2004 júniusában egyfelől a Laval és a Baltic Bygg, másfelől pedig az építőipari munkavállalók svéd szakszervezete, a Svenska Byggnadsarbetareförbundet tárgyalásokat kezdeményeztek a kiküldött munkavállalókat megillető munkabérek meghatározása, valamint a Lavalnak az építőipari kollektív szerződéshez történő csatlakozása tárgyában. Nem került azonban sor semmilyen megállapodás megkötésére. A Laval szeptemberben és októberben kollektív szerződéseket írt alá a lett építőipari szakszervezettel, amelynek a kiküldött munkavállalók 65%-a tagja volt.

2004. november 2-án a Byggnadsarbetareförbundet a Laval valamennyi svédországi építési területére kiterjedő blokád alakját öltő kollektív fellépést kezdeményezett. A svéd villanszerelők szakszervezete szolidaritási fellépéssel csatlakozott a kezdeményezéshez, amely azzal a hatással járt, hogy megakadályozták a villanszerelőket abban, hogy a Laval részére szolgáltatásokat nyújtsanak. E szakszervezeteknek egyik tagja sem tartozott a Laval személyi állományához. A munkák meghatározott ideig tartó beszüntetését követően megállapították a Baltic Bygg fizetéképtelenségét, a kiküldött munkavállalók pedig visszatértek Lettországba.

Az Arbetsdomstolen, amely előtt a Laval többek között a kollektív fellépések jogszerűségével kapcsolatban és az elszenvedett károk megtérítése iránt indított keresetet, azzal a kérdéssel fordult az Európai Közösségek Bíróságához, hogy ellentétes-e a közösségi joggal, ha a szakszervezetek a fent ismertetett körülmények mellett ilyen kollektív fellépéseket folytatnak.

A Bíróság mindenekelőtt megállapítja, hogy a 96/71 irányelv nem teszi lehetővé a fogadó tagállam számára, hogy a területén történő szolgáltatásnyújtást olyan munka- és foglalkoztatási feltételek betartásának vesse alá, amelyek túlmutatnak a minimális védelmet nyújtó kötelező szabályokon. A 96/71 irányelv ugyanis az általa szabályozott kérdések tekintetében kifejezetten előírja azt a védelmi szintet, amelyet a más tagállamokban letelepedett vállalkozások a fogadó államban biztosítani kötelesek azoknak a munkavállalóknak, akiket a fogadó tagállam területére kiküldenek.

Ezt követően a Bíróság megállapítja, hogy **a kollektív fellépéshez való jogot** a közösségi jog általános elveinek szerves részét képező **alapvető jogként kell elismerni**, amelynek betartását a Bíróság biztosítja, és amelynek gyakorlása bizonyos korlátozások alá eshet. A kollektív fellépéshez való jog **alapvető jellege ugyanakkor nem minősül olyan természetűnek**, amely a más tagállamban letelepedett, határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében munkavállalókat kiküldő vállalkozással szemben folytatott **ilyen fellépést kivonná a közösségi jog hatálya alól**.

Az alapeljárás kapcsán a Bíróság megállapítja, hogy **valamely tagállam szakszervezeteinek az olyan kollektív fellépések folytatásához való joga**, amelyek következtében a más tagállamokban letelepedett vállalkozások kényszerítve érezhetik magukat, hogy a minimális bérszintek megismerése érdekében határozatlan időn át tárgyaljanak, valamint csatlakozzanak egy olyan kollektív szerződéshez, amelynek kikötései túlmutatnak a 96/71 irányelv által biztosított minimális védelmen, **kevésbé vonzóvá, sőt nehezebbé teheti e vállalkozások számára az építési munkák svéd területen történő kivitelezését, ebből következően pedig a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását képezi**.

A szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozása csak akkor igazolható, ha az a Szerződéssel összeegyeztethető legitim célt szolgál és közérdeken alapuló kényszerítő indokok igazolják, amennyiben – ha fennáll ez az eset – a korlátozás az elérni kívánt cél megvalósítására alkalmas és nem lépi túl az ahhoz szükséges mértéket.

Ezzel kapcsolatban a Bíróság kiemeli, hogy a fogadó tagállam **munkavállalóinak** az esetleges szociális dömpinghelyezettel szembeni **védelme céljából folytatott kollektív fellépéshez való jog a közérdeken alapuló kényszerítő indokot képezhet**. Ezzel összefüggésben a **munkavállalók védelmére irányuló célkitűzéshez tartozik** a fogadó tagállam szakszervezete által annak érdekében alkalmazott **bloká**d, hogy a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében kiküldött munkavállalók részére biztosítsanak egy bizonyos szinten rögzített munka- és foglalkoztatási feltételeket.

Ugyanakkor az építőipari kollektív szerződéshez történő csatlakozással járó azon sajátos kötelezettségekkel kapcsolatban, amelyeket a szakszervezetek kollektív fellépéssel próbálnak a más tagállamokban letelepedett vállalkozásokra rákényszeríteni, **az e kollektív fellépésből származó korlátozás nem igazolható ilyen célkitűzéssel**. A határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében kiküldött munkavállalók kapcsán ugyanis **a munkáltatójuk a 96/71 irányelv által megvalósított összehangolásnál fogva köteles betartani a minimális védelmet nyújtó kötelező szabályok legalacsonyabb mértékét képező rendelkezéseket** a fogadó tagállamban.

A **bértárgyalással** kapcsolatban, amelyet a szakszervezetek kollektív fellépéssel kívánnak rákényszeríteni a más tagállamban letelepedett és a fogadó tagállam területére ideiglenesen munkavállalókat kiküldő vállalkozásokra, a Bíróság hangsúlyozza, hogy **a közösségi jog nem tiltja, hogy a tagállamok a minimálbérre vonatkozó szabályaik betartását a megfelelő eszközökkel megköveteljék az ilyen vállalkozásoktól**.

A kollektív fellépések ugyanakkor nem igazolhatók a munkavállalók védelmére irányuló, közérdeken alapuló célkitűzéssel, mivel az a bértárgyalás, amelyet a más tagállamban letelepedett vállalkozásra kívánnak rákényszeríteni, **olyan belső jogi összefüggésbe illeszkedik, amelyből jellemzően hiányzik** bármiféle olyan **rendelkezés**, amely kellően pontos és hozzáférhető lenne ahhoz, hogy az ilyen vállalkozás számára ne bizonyuljon gyakorlatilag lehetetlennek vagy rendkívül nehéznek azon kötelezettségek meghatározása, amelyeket a minimálbérrel kapcsolatban be kell tartania.

Végül, a Bíróság megállapítja, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely nem veszi figyelembe azokat a kollektív szerződéseket, bármi is legyen azok tartalma, amelyek a munkavállalókat Svédországba kiküldő vállalkozásokra nézve már kötelező erővel bírnak abban a tagállamban, amelyben e vállalkozások letelepedtek, hátrányos megkülönböztetést eredményez e vállalkozásokkal szemben, amennyiben ugyanabban a bánásmódban részesíti őket, mint azokat a nemzeti vállalkozásokat, amelyek egyáltalán nem kötöttek kollektív szerződést.

Márpedig a Szerződésből következik, hogy a hátrányos megkülönböztetéshez vezető szabályokat csak közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok igazolhatják.

E szabályozás azokra a külföldi vállalkozásokra történő alkalmazása, amelyekkel szemben olyan kollektív szerződések bírnak kötelező erővel, amelyekre nézve a svéd jogszabály nem alkalmazható közvetlenül, egyrészt arra irányul, hogy lehetővé tegye a szakszervezetek eljárását annak érdekében, hogy a svéd munkaerőpiacon jelen lévő valamennyi munkáltató olyan díjazást és egyéb alkalmazási feltételeket biztosítson, amelyek megfelelnek a Svédországban szokásosan alkalmazottaknak, másrészt pedig arra, hogy megteremtse a tisztességes verseny feltételeit, a svéd munkáltatók és a más tagállamokból érkező vállalkozók közötti egyenlő feltételek mellett.

Mivel e megfontolások egyike sem sorolható a közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokhoz, az ilyen hátrányos megkülönböztetés nem igazolható.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: valamennyi

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

[C-341/05](#)

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon Dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

*Az ítélethirdetésről készített felvételek az Európai Bizottság Sajtó és Tájékoztatási Főigazgatósága által működtetett EbS "Europe by Satellite"-on érhetők el.
L-2920 Luxembourg, Tel: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249
vagy B-1049 Bruxelles, Tel: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956*